

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE,
HGY ÉVRE 240 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELKIÁLÓS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Bulgária fegyverszünete

Ferdinánd király trónbeszéde Az entente fegyverszüneti feltételei

Ferdinánd király trónbeszéde

Szofia, október 1. Malinow miniszterelnök tegnap délután a rendkívüli ülészak megnyitáskor a következő királyi kéziratot olvasta föl:

Uraim!

Az ország általános helyzete és az a rendkívüli gondosság, amelyre szükség van, hogy a kötelességeit hősiesen teljesítő hadsereg szükségleteit kielégítsük, ez év májusában szükségessé tette a jelenlegi kormány megalakítását. A közvélemény által kijelölt és bizalmamra érdemes kormány ama rövid idő alatt, amely alatt az ország ügyeit vezeti, mindent elkövetett, amit a körülmények megengedtek, hogy megoldja a nagyszámú kérdést, amelyet a háboru során elkövetkezett helyzet teremtett. Szövetségeink iránt a legnagyobb lojalitással eltelve, én és kormányom arra gondoltunk, hogy kötelességeinket a házával szemben teljesítsük és neki, valamint vitéz csapatainknak lehetővé tegyük olyan tisztességes béke elérését, amelyre méltók ama fájdalmas áldozatokhoz képest, amelyeket a nép egységének eléréséért folytatott küzdelemben hozott. Ebben az értelemben megtettünk mindent, ami lehetséges volt. Végre kormányom a helyzet érett megfontolása után elhatározta, hogy számos ellenségiünknek javaslatot tesz, hogy lépjenek tárgyalásra a fegyverszünet, esetleg a béke megkötése végett. Abban a meggyőződésben, hogy tanácskozásainkban az ügyesség és hazafias érzésnek fogják tanujelét adni, a nemzetgyűlés negyedik rendkívüli ülészakát megnyitottam jelentem ki.

Éljen Bulgária!

Bulgária jegyzéke Wilsonhoz

Bern, október 1. A *Journal de Genève* úgy értesül, hogy Bulgária tegnapelőtt jegyzékét intézett Wilsonhoz, amelyben közli az Egyesült Államok elnökével, hogy Bulgária egészen magáévé teszi Wilson békenyilatkozatait, kész a végleges fegyverletételre, ha

biztosítékot nyerne az iránt, hogy a b kekonferencián érdekei megfontolásban részesülnek.

Az entente feltételei Bulgáriához

London, október 1. A Reuter-ügynökség jelenti:

A bolgár fegyverszünet azonnal életbelépett s a békétárgyalások befejezéséig hatályban marad. A fegyverszünet tisztán katonai természetű és feltételeink a következők:

1. Görögország és Szerbia megszállt területeinek azonnali kiürítése.
2. A hadsereg azonnali leszerelése.
3. A hajók, vasutak átadása az entente részére.
4. A szövetségesek felügyelnek a fegyverek fölött.
5. A szövetségesek Bulgáriában átvonulási jogot nyernek és stratégiai-lag fontos pontokat megszállanak.
6. A megszállás angol, francia és olasz csapatokkal történik.
7. Görög területen görög, szerb területen szerb csapatok lesznek a megszállók.

Megszüntették a bolgárok a katonai műveleteket

Szofia, október 1. Hivatalosan jelentik szeptember 30-ikáról:

A megkötött fegyverszünet rendelkezéseinek megfelelően a katonai műveleteket ma megszüntették.

A fegyverszünet híre Berlinben

Berlin, október 1. Egyidejűleg érkezett ide a szobranje elnapolásáról szóló hír és a Havas-ügynökség jelentése arról, hogy a szófiai kormány megbízottai Szalonikiben alávetették magukat a fegyverszünet feltételeinek. Egyik sem hatott meglepetés gyanánt, mert a döntő tényezők az optimista várakozás ellenére minden eshetőségre el voltak készülve és az utolsó napok kedvező Bulletinjei nem tévesztettek meg senkit. A kelendő katonai intézkedések megtörténtek Bulgária elszakadásának egyensúlyozására.

Bulgária komoly helyzetet teremtett...

Hussarek miniszterelnök beszéde
a Reichsrathban

Bécs, október 1.

A Reichsrathot ma élénk érdeklődés mellett megnyitották. Gross képviselőházi elnök beszédet mondott, amelyben a képviselőket egyetértésre és kitartásra szólította föl. Nincs ok aggodalomra, — mondta — nincs ok elcsüggedniünk, mert sehol sem vagyunk megverve és zászlóink mindenütt ellenséges területen lengenek.

Hussarek báró miniszterelnök részletes fölvilágosítást adott a helyzetről. Kifejtette Bulgária helyzetét. Kétségtelen, — mondta — hogy Bulgária helyzete komoly helyzetet teremtett a monarchia számára, de a helyzet nem válságos. Németországgal egyetértésben megtettük a szükséges intézkedéseket, amelyekkel biztosíthatjuk a Balkánon a dolgoknak reánk nézve kedvező fejlődését. E fronton is vállelve harcolunk a németekkel és itt is hűségesen ragaszkodunk az erősen megépített szövetséghez, amely a jövőben is rendületlenül fogja kiállani a sors megpróbáltatásait...

Felkiáltás a csehek részéről: *El Németországtól!*

Hussarek miniszterelnök: ... Mikép a háboruban, úgy a béke munkájában is karöltve járunk velük. Egyre világosabban felismerjük a rettenetes visszahatást, amelyet a háboru minden téren éreztet. Egyre jobban megerősödik bennünk a kívánság, hogy a nemzetek közt előforduló ellentétek közös megértéssel kiegyenlítettessenek. Ezért igen komoly lépés volt külügyminiszterünk szeptember 14-én kiadott jegyzéke.

— A predeáli állomás átvétele. Brassó-ból jelentik: A magyar államvasutak igazgatósága tegnap délelőtt vette át hivatalosan Brassóban a német katonai parancsnokságtól a brassó-predeáli vasutvonalat. — A magyar vasutak vették át a predeáli állomást is, de csak szerdától kezdve bonyolítják le a forgalmat. A polgári utazások korlátozása ezen a vasutvonalon továbbra is érvényben fog maradni.

URANIA
Szarva. Csütörtök
október 2-3.

HESPERIA
főszereplésével

COGNAC DAME
nagy szerelmi tragédia
4 felvonásban.

Lia Mara és Fr. Zelnik
főszereplésével

**India
rózsája**
regényes indiai történet
4 felvonásban.

3 órás előadások.

Előadások kezdete:
8-8 ig és 8-10 11 ig.

APOLLO
Szarva. Csütörtök
október 2-3.

**A legnagyobb Nordisk
attrakció!**

BUNAR TOLNACS
főszereplésével

**Utazás a
Marsha**
1000 század regénye
6 felvonásban.

Előadások kezdete
8, 7 és 9 órakor.

WOLFF

Sulyos harcok a nyugati fronton

Cambrai körül és az Argonnokban heves csata folyik

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 1. — Hivatalos jelentés.

Albániában a front különböző pontjain helyi harcok. Egyébként nem történt különös esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, október 1. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A part közelében egy sikeres előretörés alkalmával néhány száz belgát elfogtunk, Flandriában új harcvonalunk követe a múlt évi flandriai csata során kiépített hátulsó állásaink irányát: a Handzame-szakasztól Rosselere mellett nyugat felé elhaladva, Ledegen Cheluvonen át Vervicque, aztán a Lys-lapályon régi állásainkhoz csatlakozik.

Armentières mellett az ellenség tegnap délután Rosselere és Vervicque között támadott. Vonalaink előtt vertük vissza. Belgákon és angolokon kívül itt is fogtunk el tegnap franciákat, Fleurbaux és Hulluch között az ellenség előretörését, Fromelles és Auber melletti magaslatok ellen pedig részleges támadásai meghiúsultak.

Cambraitól kétoldalt az angolok napközben folytatták heves támadásaikat. Délután sikerült egy újonnan harcbevett kanadai hadosztálynak ideiglenesen Cambrai mellett észak felől és Ramellesnél előretörni. Fritz altábornagy vezénylete alatt a Maas és Cambrai körüli harcokban különösen bevált württembergi 26-ik tartalékhadosztály az ellenséget ismét visszavetette. — Tilloynál (Cambraitól délre) is mindenütt megvédték állásainkat az ellenség többszörös rohamaival szemben.

Boehn vezérezredes hadcsoportja: Le Chatelette két oldalán az ellenség délután ismét megkezdte támadásait. — Venhilles és Hranncourt között este Hranncourtól délre és a Sommetól délre is heves harcok fejlődtek. Az ellenség támadásait mindenütt visszavertük.

Az Aisne és a Vesle között, valamint a Veslén túl, Breuilles és Jocherry között, a franciák heves támadásokat indítottak. E támadások többszörös rohamok dacára meghiúsultak egy kis részletsiker kivételével, a mely az ellenséget a Greuillestől északra levő magaslat birtokába juttatta.

A Champagneban az ellenség részleges támadásokra szorított Suipetól keletre, St. Marie-Apy mellett, Somme Pytől északra és új vonalaink ellen, melyeket éjjel szállottunk meg, Buretől és Marvauxtól északra, a támadásokat visszautasítottuk. E harcok során elfogtunk két amerikai századot. Nagy erővel támadtak az amerikaiak

az Argonneoktól keletre. A harcok központja ismét az Apremont és a Montreaux-erdő volt. Az ellenséget mindenütt visszavertük. Az ellenség tegnap ismét nagyon sulyos veszteségeket szenvedett.

Gallwitz tábornok hadcsoportja: A Maas keleti partján a harci tevékenység zavaró tüzelésre szorított. — Gyalogságunknak, utászcsapatainknak és tüzérségünknek nagyszámu ellenséges páncélkocsi megsemmisítésében egyforma része volt. A legutóbbi harcokban különösen kiütköztek magukat Schilling és Burmeister hadnagyok a 90. tartalék gyalogezredben, Jolkmann és Rauguth alőrmesterek a 26. tartalék gyalogezredben, Kaibj hadnagy a 40. és Schrepler hadnagy a 71., Ribelt hadnagy a 106. tüzérezredben, Mayer és Breuer hadnagyok a 241., Berenhaus hadnagy a 63. tábori tüzérezredben és Khele altiszt a 40. tábori tüzérezredben.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

A német esti jelentés

Berlin, október 1. A Wolff-ügynökség jelenti október 1-én este:

Flandriában, Cambrai két oldalán és a Champagneban az ellenség heves támadásait visszavertük.

Cambrai elfoglalása

Berlin, október 1. Angol csapatok, amelyek Ludendorff tegnapi jelentése szerint befészkeltek magukat Cambrai külvárosaiába: Monvillebe és Cantinprebe, tegnap délután folytatták előnyomulásukat és éjszaka — állítólag — behatoltak Cambrai belső városrészébe is. Minthogy a szomszédos déli és északi szakaszon az angolok és a kanadaiak átkarolással fenyegették a várost, a németek rendkívül heves utóvédharcokban — hír szerint — feladták volna Cambrait, 20,000 fogoly jutott az ellenség kezére.

A németek sulyos harcainak a nyugati fronton

Berlin, október 1. (Wolff-ügynökség.) A Handzame-szakasz mögötti terület elfoglalása a 29-ikére virradó éjszakán tervszerűen folyt le. A belgák dél felé nagy erővel folytatták támadásukat a Dixmuidentől északnyugatra levő területtől Monthulst vidékéig minden siker nélkül. Délután és az esti órákban Zarren és Woorslede között további heves támadások csak Staadentől délnyugatra jártak eredménytel. Az ellenséget, amely délelőtt 9 órakor Komen irányában tört előre, délután Houthenre vetették vissza. Az ellenség a betörési pontokon igen nagy légi haderőket vetett harcra.

Mivel a cambrai arcvonalon az arracambrai uttól délre folyó csata a szeptember 29-ikére virradó éjszakáig tartott, az Arleux melletti Scona-szakasztól a Quentintól észak felé levő területig reggeli 4 órakor az egész arcvonalon erős tüzérségi harc indult meg. — Reggel 6 órakor az ellenséges tüzelés a legnagyobb hevességet érte el. Az ellenséget, a mely Arleuxnál részlettámadásban, előnyomult, ismét visszavetettük.

Az ellenség rohamhullámai délelőtt hét órakor tankok és repülőgépek támogatásával Tilloytól az Omignon-patakig támadásokra nyomult előre. Gouzeaucourt s az Omignon-patak között mintegy ötven szétlőtt tankot számítottunk meg. A tankok ellen való védekezésnél a nyolcadik tábori tüzérezred és a 241.

tábori tüzérezred 7. zászlóalja különösen kiütközött magát. Az ellenség véres veszteségei rendkívül nagyok.

Az Omignon-pataktól délre az ellenség 8 óra 30 perckor kezdte meg támadásait. — Itt álló csapataink szívós védekezéssel visszautasították az ellenség valamennyi támadását, a melyeket estig többször megismételt. — St. Quentintól nyugatra tervezett ellenséges támadások hatásos védekező tüzelésünkben nem tudtak kifejlődni. Urviller mindkét oldalán rövid, heves tüzelés után ellenséges részlettámadások fejlődtek, amelyeket teljesen visszavertünk, miközben nagyszámu foglyot ejtettünk. A Suipetól nyugatra helyi harcokban Rexenbergnél nagyszámu foglyot ejtettünk. A heves tüzérségi tűz a Suipetól nyugatra levő fensikra is áterjedt.

A Champagneban délelőtt 8 órakor a legerősebb tüzérségi előkészítés után mélyen tagozott ellenséges támadások indultak meg. A támadások főszerepe a Somme Py és Ardeuil között volt. Estefelé erős ellenséges repülőgépek avatkoztak be a harcra. Az ellenséget, a mely páncélos kocikkal ismételtén támadott, az Apremonttól délnyugatra levő magaslatok ellen, visszavertük. Apremonttól keletre a délelőtt folyamán Epermont irányában az amerikaiak törtek előre több ízben visszautasított támadások után. Ellenlökésünk az ellenséget kiinduló állásain túl vetette vissza.

Osszpontosított tüzérségi tüzelésünk megsemmisítően csapott le a menekülő ellenségre. Ugyanekkor visszafoglaltuk Apremontot, a mely már több ízben volt az ellenség kezén. Cierges és Brieulles között az amerikaiak délelőtt 8 órakor megrohanták Vierger s a cumei erdő déli szélé között levő vonalainkat. Délutáni rohamuk összeomlott tüzérségi és géppuskáink összevont tüzelésében, valamint Cierges és Brieulles között megismételt támadásuk is.

Állami segély a háboruban tönkrement kereskedőknek és iparosoknak

A kereskedelmi miniszter leirata

A kormány azt tervezi, hogy segélyben részesítse a háboruban tönkrement kereskedőket és iparosokat. Erről szól ez a leirat, a melyet a miniszter a kereskedelmi- és iparkamarához intézett s amelyet alább közlünk:

„Értesítem a t. Kamarát, hogy a háború folytán üzemi, illetve üzleti beszünetni kényszerült kisiparosokat és kiskereskedőket olcsó hitel által támogatni szándékozom a végből, hogy műhelyeiket, illetve üzleteiket minél előbb újból megnyithassák. E mellett fentartom magamnak, hogy szükség esetén ezen osztályt, mint eddig, úgy ezental is, egyéb segélyben részesítem. — Az akció szervezésével, vezetésével és ellenőrzésével a Pénzügyi Központot fogom megbízni, a mely a kölcsönöket a kötelekbe tartozó pénzügyi intézetek által folyósíttatni. A véghezvitelt úgy tervezem, hogy a kölcsönöket minden körzetben, amelyben ily hitelek szükségére felmerül, egy helyi bizottság bírálja és szerezzze meg. Ezt a bizottságot a helyi hatóságoknak, a Pénzügyi Központ kötelekbe tartozó, az akcióban résztvevő helyi pénzügyi intézeteknek, helyi érdekképviseleteknek és esetleg az Országos Hadigondozó Hivatalnak kiküldötti fogják alkotni. A helyi bizottság feladata lesz továbbá a hitelkérővel egyetértőleg nyersanyagok és szerszámok kiutalása felől indítványt tenni oly esetben, amidőn a hitelnek ily alakban való nyújtása célszerűnek látszik. A kölcsön abban a terjedelemben, amelyben a helyi bizottság azt megszavazta, haladéktalanul folyósítható. Valamely kölcsönkérelem megtagadása, illetőleg csak részleges kielégítése ellen a bizottság bármely tagja az Országos Bizottsághoz felelhet. Ezt az országos bizottságot, amelynek feladata egyébként az akció központi irányítása lesz, a Pénzügyi Központ kebelében mi-

niszteri k
gom meg

A me
intézetek
minisztéri
gatása m
zalékra v
azonban
bizottság
nak, hogy
kamatköt
sem alatt
vállalja.
az Ország
landó egy
ges vélem
ságok fel

Midő
hivom, h
megfelelő
ges rende
nélkül fog

és a

A Magya
nak

A Ma
szusának
foglalkoz
désével és
ebben az
téznek a
elkészült
kerle Sán

Várhi
tója, arc
ban a mag
kező nyila

— T
tattuk má
ben azonb
Debrecen
kérésrel,
dékalanul
lési képv
nyerni ar
gyalásán
álláspont

— Ar
mosításán
kozunk k
ama része
rendőrség
kint mint
nek. Ez t
mosítás r
városi ren
hatásköré
tenik meg
városok
személyze
vennünk a
alkalmaz
lam szolgál
majd őket

— Er
jesztés har
egyszerre
összes vár
kor egyré
nek azok
évek muly
ban a hát
fokozottab
lyeken ész

— Ki
szét, amel
kat az ép
lyeket a v
használtak
használatu
surlódásna
korlatilag
gos ez a

niszteri kiküldöttekből és az érdekeltekből fogom megállapítani.

A megszavazott kölcsön a helybeli pénzintézetek által folyósítatik, a kereskedelmi minisztérium és a Pénzügyi Központ támogatása mellett. A kölcsönök kamatlába 4 százalékra van tervezve, a törlesztési időt, amely azonban legfeljebb tíz évre terjedhet, a helyi bizottság állapítja meg. Fentartom magamnak, hogy egyes esetekben az adós tőke- és kamatkötelezettségeink egy részét a vezetés alatt álló minisztérium saját terhére átvállalja. A kereskedelmi minisztérium vagy az Országos Hadigondozó Hivatal által kiutalható egyéb segélyek nyilvántartása, esetleges véleményezése ugyancsak a helyi bizottságok feladata lesz.

Midőn ezekről a kamarát értesítem, felhívom, hogy az ügyet területén szíveskedjék megfelelően előkészíteni, hogy veendő végleges rendeletem alapján az akció késedelem nélkül fogamatba vehető legyen."

A városok és a rendőrség államosítása

A Magyar Városok Országos Kongresszusának felterjesztése a kormányhoz

A Magyar Városok Országos Kongresszusának állandó bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a rendőrség államosításának kérdésével és ezen az ülésen elhatározták, hogy ebben az ügyben terjedelmes felterjesztést intéznek a kormányhoz. Ez a felterjesztés már elkészült és azt a napokban eljuttatták Wekerle Sándor miniszterelnöknek.

Várhidy Lajos, a kongresszus igazgatója, a rendőrség államosításával kapcsolatban a magyar városok kívánságairól a következő nyilatkozatot tette:

— Terjedelmes fölterjesztésünket eljuttattuk már a miniszterelnök urhoz, egyidőben azonban megküldöttük ezt a fölterjesztést Debrecen város polgármesterének is, azzal a kéréssel, hogy ebben az ügyben lépjen haladéktalanul érintkezésbe a város országgyűlési képviselőivel és igyekezzen őket megnyerni arra, hogy a kérdés parlamenti tárgyalásánál a felterjesztésben kifejezésre jutott álláspontot támogassák.

— Amikor elismerjük a rendőrség államosításának szükségességét, egyúttal tiltakozunk kell a törvényjavaslat indoklásának ama része ellen, amely azt állítja, hogy a rendőrség államosítása révén a városok évenként mintegy nyolc millió költségtől mentesülnek. Ez tényleg így lenne akkor, ha az államosítás révén mindaz a feladat, amit ma a városi rendőrség ellát, az állami rendőrség hatáskörébe utaltatnék. Ez azonban nem történik meg, aminek következménye, hogy a városok kénytelenek lesznek közigazgatási személyzetüket szaporítani. Tekintetbe kell vennünk azt is, hogy sok olyan rendőrségi alkalmazott lesz, akik nem mennek át az állam szolgálatába és így a városoknak kell majd őket végellátásban részesíteni.

— Ennek előrebocsátása után a felterjesztés hangsúlyozza, hogy az államosításnak egyszerre és minél előbb kell megtörténnie az összes városokban. Ha ez nem lenne így, akkor egyrészt anyagilag hátrányt szenvednének azok a városok, ahol az államosítás csak évek múlva vitetnék keresztül, másrészt azonban a háború sajnálatos következményei is fokozottabb mértékben lennének ezeken a helyeken észlelhetők.

— Kifogásoljuk a javaslatnak azt a részét, amely kötelezi a városokat, hogy azokat az épületeket, illetve helyiségeket, amelyeket a városok eddig a rendőrség céljaira használtak, az államkincstárnak ingyenes használatul átengedjék. Ez az elintézés sok surlódnak a magvát rejti magában és gyakorlatilag nem is oldható meg. Nem igazságos ez a rendelkezés azért sem, mert az a

város, amely most bérhelyiségben helyezi el a rendőrségét, a szerződés átruházásával mentesül a költségektől, míg az a város, amelynek saját épületében működik a rendőrsége, kénytelen lenne az épületet ingyen átengedni. De az anyagi vonatkozástól eltekintve is, súlyos megszorítás érné azokat a városokat, a melyekben a városháza szolgál a rendőrség elhelyezésére.

— A kérésünk az, hogy a törvényjavaslatot olyan értelemben módosítsák, hogy a városok mentesítve legyenek az épületek és helyiségek átadásának a kötelezettsége alól és e helyett arra kötelezzék őket a törvény, hogy az államosítástól kezdve a békekötést követő három éven át a kincstár által fizetendő bérösszeg ellenében gondoskodjanak az állami rendőrség elhelyezéséről.

— Felterjesztésünkben tiltakozunk az ellen, hogy a budapesti állami rendőrség személyzetét és létszámát kivegyék az országos létszámból.

— Azt is kérjük a kormánytól, hogy a végrehajtó személyzet a városokban az államosítás esetén se legyen kevesebb, mint a városi rendőrségnél volt és kérjük a törvényben annak a kimondását is, hogy azokra a városi rendőrségi alkalmazottakra, akik a törvény életbeléptekor szolgálatban állottak, a törvényben előírt magasabb képesítés kötelezettsége nem vonatkozik. Ennek a kimondását a szerzett jogok tiszteletben tartása teszi indokolttá.

— Arra is kérjük a miniszterelnököt, hogy pótlólag olyan rendelkezést vegyen a törvényjavaslatba, amely kimondja, hogy a jelenlegi városi rendőrségi alkalmazottak az állami szolgálatba történő kinevezés esetén a fizetési osztályokba a szerzett jog, a kinevezést megelőzőleg élvezett fizetés és a szolgálati idejük szem előtt tartásával osztatnak be.

Nagyjában ezek a városok kívánságai. A felterjesztésben még azt is kéri a városok, hogy a törvényben mondassék ki a rendőri kapitányságok számának, székhelyének s működési területének megállapítása.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

SZERDA: Tul a nagy Krivánon. B) bérlet. CSÜTÖRTÖK: Tul a nagy Krivánon. — C) bérlet.

PÉNTEK: Tul a nagy Krivánon. Bérletszűn. SZOMBAT: Tul a nagy Krivánon. Bérletsz. VASÁRNAP: Délután: A bor, színmű. Este: Tul a nagy Krivánon.

Vigszínház

SZERDA: A bor. CSÜTÖRTÖK: Tessék szellőztetni! bohózat. Ujdonság.

PÉNTEK: Tessék szellőztetni! SZOMBAT: Tessék szellőztetni! VASÁRNAP: Délután: Márványmenyaszony, operett. Este: Tessék szellőztetni!

Tessék szellőztetni! (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön mutatja be a Vigszínház „Tessék szellőztetni!” címen a Fővárosi Orfeum színpadának slágerbohózatát, amely hónapokon át fenomenális sikerrel van állan-

dóan műsoron. Az elejétől végig kacagtató bohózat Debrecenben is nagy sikert fog aratni.

Négy heti szabadság piros színlapos bohózat csütörtökön a Vigszínházban kerül bemutatásra „Tessék szellőztetni!” cím alatt.

Tessék szellőztetni! (A színházi iroda jelentése.) Ez lesz a címe a Fővárosi Orfeum szenzációs bohózatának, a „Négy heti szabadság”-nak, amely piros színlapos bohózatként lesz a Vigszínház műsorán.

A „Négy heti szabadság”-ot, a Fővárosi Orfeum kacagtató bohózatát csak felnőtteknek csütörtökön mutatja be a Vigszínház „Tessék szellőztetni!” cím alatt.

A bor. (A színházi iroda jelentése.) Gárdonyi Géza nap este nagy sikerrel előadott örökszép színművét ma, szerdán este megismétli a Vigszínház. Pompás szerepeket játszanak Verő Márta, Egyed Lenke, László Gyula, Ladányi Imre.

Tul a nagy Krivánon. (A színházi iroda jelentése.) Mindennap növekvő érdeklődés mellett kerül színre Farkas Imre színes, hangulatos szép operettje, amelyben nagy sikereket arat Honthy Hanna, Várnay László, Görög Olga, Székely Gyula, Szabó Gyula.

Október 6. (A színházi iroda jelentése.) A nemzeti gyásznapon a Csokonai-színházban Erkel örökbecsű operája, a „Hunyadi László” kerül színre s három napon át lesz műsoron.

„Utazás a Marsba”, a jövő regénye hat felvonásban, a főszerepben Gunnar Tolnaes, még ma és holnap az Apollo műsorán. Az elképzelés és megírás munkája után a rendezőt illeti ennél a filmmel a legnagyobb dicséret. Ujszerű, nagystíli, pazar, fantasztikus és mindenekelőtt művészi. A darab két főszereplője Gunnar Tolnaes és Lilly Jakobsen, művészetük legjavát adják; a többi szereplő is: Alf Blütecher, Zanny Petersen és Philipp Bech, mind kitűnőek. A film fotográfiailag bravúrja a kinotechnikának.

Három órás rekord-műsor az Urániában. (Előadások 5—8-ig és 8—11-ig.) Két szenzációs filmet mutat be ma az Uránia. Az idei szezon kimagasló attrakciója: „Coeur Dame” szerelmi tragédia négy felvonásban. A főszerepet Hesperia játsza nagy művészettel. — A másik sláger-film pedig egy regényes indiai történet, az „India rózsája”, a főszerepben Lya Mara, Friedrich Zelnik és Erich Kaiser Tietz.

Tartalékos tisztek ténylegesítése a háború alatt

*

A tartalékos tisztek és tisztjelöltek háború alatti ténylegesítése tárgyában eddig kiadott rendeletekkel kapcsolatban a honvédelmi miniszter most a következőket rendelte el:

A hivatásos tisztikar kötelékébe csakis olyan tisztek juthatnak, akik biztosítékokat nyújtanak arra nézve, hogy a tényleges tiszti hivatás kötelemeinek feltétlenül meg fognak felelni. A tisztek ténylegesítésére vonatkozó kérelmeket a közbeeső parancsnokoknak alaposan megfontolva kell véleményezni. Nem elegendő tehát, hogy pl. a dandár (hadosztály) parancsnokok a véleményezésre hivatott kérvényt csupán csak névalírással lássák el. Szükséges továbbá az is, hogy ha egy tiszt ténylegesítettét óhajtja magát, ha ebbeli szándékát a parancsnokságának már jó előre bejelenti. A magasabb parancsnokoknak a ténylegesítésre törekvőt olyan helyre kell beosztani, ahol az osztály- és ezredparancsnokoknak alkalma nyílik az illetőt közelebbről megismerni. A katonállományú tisztek hivatásos állományába való áthelyezésnél általában csak azok a tartalékos tisztek (hadnagytól felfelé) jöhetnek a háború folyamán tekintetbe, akik az egyévi önkéntesi tényleges szolgálatukat 1913—1914. évben vagy később kezdték meg. Kivételt csak azon pályázók kérvényei képezhetnek, akiknek a hivatásos katonállományú tisztek állományába való

áthelyezése kiváló alkalmasságuk és érdemük alapján különösen kívánatos és ténylegesít-sük a szolgálatra határozott nyereséget je-lent. A hivatásszerű tisztek állományába való fölvétel a következő föltételek mellett tör-ténik:

1. Tartalékos hadnagyi rendfokozatban legalább is egy évi tüzvonalbeli tőkéletesen megfelelő csapatszolgálat a hadrakelt sere-geknél.

2. A tényleges tiszttel szemben szolgálato-n kívül tekintetben támasztott követelmé-nyeknek való megfelelés.

3. Tartós szolgálatra kilátást nyújtó testi állapot.

4. Legalább 5 évi tényleges tiszti szolgál-tal kötelezettségének önkéntes vállalása; a honvédelmi miniszter azonban azon pályázó-kat, akik szolgálati tekintetben meg nem fe-lenek, az első éven belüli tartalékba visszahe-yezheti.

5. Nős pályázóknál a házasságnak meg kell felelni a „Nősülési szabályzat” 3. para-grafusa követelményeinek (állászerű házas-ság és az előirt házassági óvadéktólke bizto-sítása).

6. A pályázók a hivatásszerű állományba áthelyezésükkor, közvetlen azon volt hadap-ródiskolai növendékek után sorolnak, akik a hadapródiskolából azon évben avattattak fel, amelyben előbbiek tényleges szolgálatukat mint egyévi önkéntesek befejezték.

7. A háboru alatt a hivatásszerű állomá-nyba átvétel sem próbaszolgálatához, sem vizsga letételéhez kötve nincsen: a pályázók-nak a hiányzó elméleti katonai ismereteket a háboru után kell majd megszerezniök. Az erről szóló határozványokat annak idején közhírré fogják tenni.

8. Az átvétel általában azon fegyvernem-hez történik, amelyhez a pályázó tartozik; más fegyvernemhez való áthelyezés jogát a honvédelmi miniszter magának tartja fenn.

9. Becsületgyi vagy bünvádi eljárás alatt álló pályázók csak annak kedvező befe-jezése; betegek, vagy egészségi tekintetből szabadságoltak csak az arcvonalbeli szolgál-atképességük visszanyerése után vehetők át a tényleges állományba.

HIREK

— Windischgraetz herceg itthon. Buda-pesti tudósítónk táviratozza: Windisch-graetz Lajos herceg közlélemezési minisz-ter, aki két napig közlélemezési ügyekben Bécsben tárgyalt, ma reggel visszautazott Budapestre.

— A honvédelmi miniszter állapota. Bu-dapesti tudósítónk jelenti: Szurmay Sán-dor báró honvédelmi miniszter, aki inrandu-lást szenvedett, már a javulás útján van. — Ágyát egyelőre nem szabad elhagynia, de a jövő héten már valószínűleg talpraállhat.

— Bezárták a budapesti iskolákat. Fővá-rosi tudósítónk jelenti: Budapest székesfő-város közegészségügyi bizottsága tegnap ki-mondotta, hogy a spanyol betegséget jár-ványnak tekinti és ezért a fővárosban levő elemi és középiskolákat két hétre bezárják. Ma reggel az összes fővárosi iskolákban ki-hirdették, hogy az előadás két hétig szüne-telni fog és a gyermekeket haza is bocsáj-tották. Szükségesnek tartotta továbbá a bi-zottság, hogy a mulatóhelyeket és a mozikat is zárják be, a spanyol betegséget az orvosok jelentsék be, fertőtlenítsék a vasuti kocsikat stb. Ez ügyben ma folynak a tárgyalások a belügyminisztériumban.

— Egy százéves asszony öngyilkossága. Triesztben levetette magát harmadik eme-leti szegényes szobájának ablakából Bassoli Alfiera, aki elmúlt száz éves. Holtan terült el az utcán. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy az éhség kergeti a halálba.

— Házasság. Stern Sándor földbirtó-kos (Debrecen), Fried Margit (Mezőkö-vesd) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hogy a ciroktermelésünkbe vetett re-ményeinkben ne csalatkozzunk, azaz hogy a drága ciroktermésünkhöz minél kevesebb menien veszendőbe és azt a lehető legmaga-sabb áron értékesíthessük: ahhoz a ciroknak megfelelően célszerű levágása és további szakszerű kezelése elengedhetetlen. A von-atkozó kérdésekben pedig Váradai Szabó Jánosnak most megjelent könyve kimerítő ut-bajraizással szolgál, amely 20 koronáért kapható a szerzőnél: Egyház-tér 11.

— Kiugrott a robogó gyorsvonat abla-kán, mert igazolatni akarták. Budapesti tu-dósítónk jelenti: A Bécsből érkező gyorsvon-aton tegnap délelőtt Érsekvárvány és Párkány-nána között a vonaton levő detektívek igaz-olásra szolitották fel az egyik utast, aki Nagy Andorhoz, a megszökött hírhedt szélhámos-hoz hasonlított. Az illető felrántotta a robogó vonat ablakát és kiugrott rajta. Szétloccsant agyvelővel, holtan akadtak rá. Személyazon-osságát még nem sikerült megállapítani.

— Tűz. Ma délelőtt a Csapó-utca 63. sz. alatt tűz ütött ki. Egy istálló teteje kivuladt és leégett. A gyorsan a helyszínen termelt tűzoltóság a tüzet lokalizálta s a lángok to-vábbterjedését megakadályozta. A tűz kelet-kezésének oka ismeretlen.

— Elmarad a miskolci borvásár. A deb-receni kereskedelmi és iparkamara ez uton hozza érdekeltsége tudomására, hogy az ok-tóber hó 1., 2. és 3-ára Miskolcon tervezett borvásár a kevés bejelentés miatt nem fog megtartatni.

— Adakozás. A polgármesteri hivatalba rjabban a következő adományok érkeztek: A 39-esek hadialbuma javára: Schlachta Sándor 40 K. Máté Lajosné 40 K. Almási Nagy Lajos (Haidumánás) 40 K. Faragó Pé-ter 40 K. Kányvass József 40 K. kegyvesrendi római katolikus főgimnázium 60 K. id. Kar-dos László 100 K. ifj. Kardos László 100 K. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszöne-tem nyilvánítását. Márk Endre, udvari ta-nácsos polgármester.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szöig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár-és ünnepnapokon 10 szöig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomot-tak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zá-logcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmaga-sabb áron veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Végehajtót keres vidéki egyház 5% jutalék mellett. Cím a kiadóhivatalban.

Akinek törött aranya, ezüstje, ókszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámerit, Arany Bika-bérlház 3.

Nyomdászstanoncok felvételnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Plac-utca 49.

Kifutó fiút

keresünk azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatal-ban.

Ócska varak, géprészek, gévaktárból visszamaradtak mása-számra eladók. M. K. ló-s-utca 22. jobbra.

Házmeesternek férfit vagy nőt ingyen lakásért azonnali felve-szek Nyomatató-u. 7.

Jegy nélkül kapható szabadalmozott

kiadó minőségű színekből készült terna és tennis cipő Schäfer Miksa, Budapest, I. Döbrentei-tér 4.

Eladó Ondódon 3 hold 1-s5 osz-tályu szántóföld A látó képnél a Nagyható állo-máshoz 1 kilométerre. Értekezhetni: Gazdák Bankjával.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Kossuth és Bat-thányi-utcai nagy sarok bérház. Ezen bérház Deb-reczen kellő közepén, színház, pénzügyi palota és rendőri palota mellett a legforgalmasabb helyen fekszik. A ház egy eme-letes, több rendbeli nagyon szép uri lakásokat foglal magában, több mint 100 méteres utcai frontall, az egész földszint üzemhelyi-ségekkel van ellátva. Ér-deklődők értekezhetnek a Debreceni Gazdák Bank-jánál, ugyanazon épület-ben.

Legjobb

CSIKÓS
Saját ördögében próbálta meg.
Minden szinben kapható.
RUHAFESTÉK.
Kapható mindenütt.

Szt. Pál Gyógyintézet

Debrecen, Egyházpalota. Természetes gyógytényezőkkel felszerelt in-tézet járó chronikus beteg részére. Tüdő-betegeknek elkülönített helyiségekben új különleges gyógymód. Rendelés egész nap.

VISZKETEG

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbizto-sabb szer a

BOROKA KENOCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 8 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykőrös. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artur, Kubek S. örökösai, Man-del József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szabany Árpád, Szendrei Béla gyógyszerárban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogeriában.

Könyvkötősegédek,

jobb munkások, könykötő leányok és tanuló leányok felvételnek **HOFFMANN és KRONOVITZ** KÖNYVNYOMDÁJÁBAN **DEBRECZEN, PLACZ-UTCZA 49.**

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—
finom velin papíron K 8—
kötve mindögyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.